

Jóhann Páll Símonarson
Stakkhömrum 4
112 Reykjavík

EFNAHAGS- OG VIÐSKIPTARÁÐUNEYTIÐ

Sölvhólsgötu 7 150 Reykjavík
sími: 545 8800 bréfasími: 511 1161
postur@evr.is evr.is

Reykjavík 3. nóvember 2010
Tilv.: EVR10100078/3.11

Vísað er til bréfs yðar, dags. í dag, sbr. og afrit af erindum yðar til Fjármálaeftirlitsins, dags. 13. og 28. f.m., þar sem þér farið fram á að Fjármálaeftirlitið víki stjórn og stjórnendum lífeyrissjóðsins Gildis frá.

Vegna bréfs yðar vill ráðuneytið koma eftirfarandi atriðum á framfæri:

Um starfsemi Fjármálaeftirlitsins fer samkvæmt lögum nr. 87/1998, um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi, með síðari breytingum. Í einstökum ákvæðum laganna er ekki gert ráð fyrir því að efnahags- og viðskiptaráðherra hafi afskipti af málum sem Fjármálaeftirlitið hefur til meðferðar. Í því sambandi er tekið fram í 2. mgr. 18. gr. laganna að ákvörðunum stofnunarinnar verði ekki skotið til ráðherra. Í almennum athugasemdum í frumvarpi því sem varð að lögum nr. 87/1998 er vísað til þess að tryggja verði starfsemi stofnunarinnar sjálfstæði. Tekið er fram að „stofnuninni [sé] ætlað mikið sjálfstæði til ákvarðana og gert ráð fyrir að stofnunin hafi sérstaka stjórn.“ Þá segir ennfremur: „Gert er ráð fyrir að stofnunin falli stjórnskipulega undir viðskiptaráðherra, en honum er ekki ætlað vald til að hafa áhrif á ákvarðanir stofnunarinnar eða til að endurskoða þær.“ Um stjórnskipulega stöðu Fjármálaeftirlitsins segir svo í 1. mgr. 3. gr. laganna: „Með eftirlit samkvæmt lögum þessum fer sérstök stofnun er nefnist Fjármálaeftirlitið. Fjármálaeftirlitið er ríkisstofnun og lýtur sérstakri stjórn. Stofnunin heyrir undir [efnahags- og viðskiptaráðherra].“

Í athugasemdum við 3. gr. frumvarps þess sem varð að lögum nr. 87/1998 kemur fram að Fjármálaeftirlitið sé sjálfstæð stofnun með sérstakri stjórn og sjálfstæðan fjárhag. Í 4. gr. laganna er fjallað nánar um stjórn stofnunarinnar. Kemur þar fram að með yfirstjórn hennar fari þriggja manna stjórn sem ráðherra skipar til fjögurra ára í senn. Hann skipar jafnframt formann stjórnar og ákveður þóknun stjórnarmanna. Samkvæmt 2. mgr. 4. gr. er hlutverk stjórnar að móta áherslur í starfi og fylgjast með starfsemi og rekstri Fjármálaeftirlitsins. Tekið er fram að meiri háttar ákvarðanir skuli bera undir stjórnina til samþykktar eða synjunar. Sjálfstæði Fjármálaeftirlitsins er ennfremur áréttað í skýringum við 4. gr. þess frumvarps sem varð að lögum nr. 87/1998, en þar segir:

„Þó Fjármálaeftirlitið falli undir viðskiptaráðherra er honum ekki ætlað að hafa efnisleg eða fagleg afskipti af starfsemi stofnunarinnar. Því er nauðsynlegt að sérstök stjórn fari með yfirstjórn stofnunarinnar og hafi eftirlit með starfseminni. Þannig er stjórninni ætlað að taka þátt í mikilvægum ákvörðunum sem varða eftirlit og aðgerðir gagnvart eftirlitsskyldum aðilum. Í því ljósi má líta á stjórnina sem ákveðinn öryggisventil gagnvart

fjármagnsmarkaðnum, sem meðal annars tryggir að meðalhófs sé gætt í öllum aðgerðum. Ekki er gert ráð fyrir að eftirlitsskyldir aðilar eigi fulltrúa í stjórn Fjármálaeftirlitsins. Stjórninni er ætlað mikið vald við ákvarðanatöku og væri óeðlilegt ef fulltrúar eftirlitsskyldra aðila væru settir í þá stöðu að þurfa að taka afstöðu til slíkra aðgerða.

...

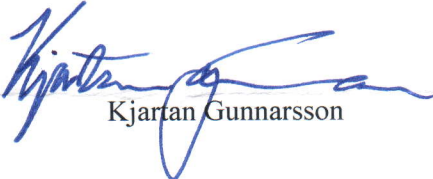
Stjórninni er ætlað að móta samskipti sín við forstjóra og starfsmenn og mun hún skilgreina nánar hvað átt er við með meiri háttar ákvörðunum í 2. mgr., sbr. og ákvæði III. kafla. ...“

Samkvæmt framansögðu verður ekki dregin önnur ályktun af tilvitnuðum lagaákvæðum en að Fjármálaeftirlitið sé sjálfstæð stofnun og að ekki sé gert ráð fyrir því að ráðherra fari með almennar stjórnunar- og eftirlitsheimildir gagnvart stofnuninni eða stjórn hennar. Getur ráðherra því ekki gefið stjórn Fjármálaeftirlitsins bindandi fyrirmæli um framkvæmd stjórnsýslu, nema hafa til þess lagaheimild.

Með tilvísun til þess sem að framan segir telur ráðuneytið að ekki standi lagaskilyrði til þess að ráðherra beiti sér fyrir því að löglega teknum ákvörðunum Fjármálaeftirlitsins verði breytt.

Bréf yðar varðar málefni lífeyrissjóðs en málefni lífeyrissjóða heyra undir fjármálaráðuneytið. Þar sem þér beinduð erindi yðar einnig til þess ráðuneytis er því sent afrit svarbréfs þessa.

Fyrir hönd ráðherra

Kjartan Gunnarsson

Þóra M. Hjaltsted

Samrit: Fjármálaráðuneyti
Lindargötu Arnarhvoli
150 Reykjavík